

SK Legal Alert

September 2022

Weinhold Legal

Nový zákon o ochrane spotrebiteľa

V rámci legislatívnych zmien pripravilo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky návrh nového zákona o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „**nový zákon**“), ktorý vznikol ako následok potreby transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/771 z 20. mája 2019 o určitých aspektoch týkajúcich sa zmlúv o predaji tovaru.

Plánovaná účinnosť 28. mája 2022 nebola splnená a zákon sa stále nachádza **vo fáze vyhodnocovania medzirezortného pripomienkového konania**.

Nový zákon má nahradiť pôvodný zákon o ochrane spotrebiteľa, zákon o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, zákon o spotrebiteľských sporoch, zákon o ochrane spotrebiteľa pri predaji tovaru alebo poskytovaní služieb na základe zmluvy uzavretej na diaľku alebo zmluvy uzavretej mimo prevádzkových priestorov predávajúceho a zákon o dohľade a pomoci pri riešení neoprávnenej geografickej diskriminácie zákazníkov na vnútornom trhu. Zákon má okrem toho zrušiť aj vyhlášku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 406/2008 Z. z. o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a zmeniť, resp. doplniť občiansky zákonník.

Nový zákon so sebou prináša zmeny v nasledujúcich oblastiach:

Nové definície a pojmy

Nový zákon navrhuje zmenu v definícii obchodníka, ktorým je podľa aktuálnej právnej úpravy predávajúci. Pojem obchodník má jasnejšie vyjadrovať a evokovať, že nezahŕňa predávajúceho len ako zmluvnú stranu kúpnej zmluvy, ale aj

v ostatných situáciách, v ktorých koná vo vzťahu k spotrebiteľom (napr. v prípade marketingu a reklamy obchodníka, propagácie, atď.). Mal by sa taktiež zaviesť nový spôsob vymedzenia obchodníka v závislosti od konania v rámci podnikateľskej činnosti alebo obchodnej praxe tak, aby sa dosiahol úplný súlad s právom EÚ. Priame postavenie a z neho vyplývajúce povinnosti a zodpovednosť by sa tak po novom mali priznať aj osobe konajúcej v mene alebo na účet primárneho obchodníka.

Rovnako sa navrhuje aj nahradenie definície výrobku podľa platnej právnej úpravy a zavedenie nového termínu tovar. Tovarom sa bude rozumieť akákoľvek hmotná vec, ktorá vo všeobecnosti zahŕňa aj elektrinu, vodu alebo plyn, ak sa predávajú v obmedzenom objeme alebo v určenom množstve.

Nový zákon mení aj definíciu pojmu služba. Kým podľa terajšieho zákona je službou akákoľvek činnosť alebo výkon ponúkaný spotrebiteľovi odplatne alebo bezodplatne, z pôsobnosti nového zákona majú byť vylúčené bezodplatné služby (napr. rôzne vernostné a odmeňovacie programy).

V rámci nového zákona by okrem zmien v legálnych definíciách malo dôjsť aj k vymedzeniu pojmu online trh. Tým sa má pre účely zákona rozumieť služba, ktorá pomocou online priestoru umožňuje spotrebiteľom uzatvárať zmluvy na diaľku s obchodníkmi alebo so spotrebiteľmi odlišnými od prevádzkovateľa online trhu. Sú ním teda rôzne online bazáre či platformy. Upozorňujeme však na to, že online trh má byť vždy sprostredkovateľskou službou, a preto pod tento pojem nespadá vlastný e-shop obchodníka.

Nový zákon by mal zaviesť i pojem online priestor, ktorý je širším pojmom ako online trh. Tento pojem má zahŕňať online trhy aj vlastné webové stránky, aplikácie a iné online rozhrania.

Nový zákon definuje i trvanlivý nosič, ktorým je prostriedok

SK Legal Alert

September 2022

Weinhold Legal

umožňujúci spotrebiteľovi alebo obchodníkovi uchovávať jemu adresované informácie počas doby, ktorá zodpovedá účelu informácií, a to spôsobom, ktorý umožňuje ich nezmennú reprodukciu a použitie v budúcnosti. Ide teda napríklad o papier, e-mail, USB kľúč, CD, DVD, pamäťovú kartu či pevný disk počítača. Podľa dôvodovej správy k novému zákonu sa však z tohto pojmu vylučujú tzv. hyperlinky, a teda poskytovanie informácií prostredníctvom odkazu na adresu umiestnenia stránky alebo dokumentu na internete. Tieto odkazy alebo ich obsah sa totiž môžu meniť a neposkytujú spotrebiteľovi možnosť uchovania.

Nekalé obchodné praktiky

Informačné povinnosti prevádzkovateľa online trhu

V oblasti nekalých obchodných praktík sa navrhuje zavedenie informačných povinností prevádzkovateľa online trhu. Takýto prevádzkovateľ by mal byť po novom povinný informovať spotrebiteľa o:

- ▶ hlavných parametroch, ktoré určujú poradie produktov vo výsledkoch online vyhľadávania;
- ▶ skutočnosti, či osoba ponúkajúca produkt na online trhu je podnikateľom;
- ▶ tom, či a ako obchodník zabezpečuje pravosť spotrebiteľských hodnotení výrobkov na online trhoviskách.

Rozšírenie klamlivých obchodných praktík

V rámci oblasti nekalých obchodných praktík schválením a účinnosťou nového zákona taktiež dôjde k rozšíreniu klamlivých obchodných praktík, a to o skutkovú podstatu marketing dvojakej kvality. Klamlivá obchodná praktika bude teda zahŕňať aj uvádzanie tovaru na trh spôsobom, ktorý prezentuje tovar ako identický s tovarom uvedeným na trh v iných členských štátoch EÚ alebo Dohody o EHP, ak má takéto to-

var podstatne odlišné zloženie alebo vlastnosti. V prípade porušenia zákazu marketingu dvojakej kvality bude porušiteľovi hroziť pokuta v rozmedzí od 1.000 EUR do 1 % obratu za predchádzajúce účtovné obdobie, maximálne však do výšky 100.000 EUR.

Zľavy z ceny

Ďalšou dôležitou navrhovanou zmenou je zmena v právnej úprave zľavy z cien, ktorá má zabrániť manipulácii s cenami vo forme nepravdivých údajov o výške skutočnej zľavy. Obchodník je podľa nového zákona povinný uvádzať predchádzajúcu cenu v každom oznámení o znížení ceny tovaru. Predchádzajúcou cenou sa pritom rozumie najnižšia cena, za ktorú obchodník predal alebo poskytol tovar, a to buď v období nie kratšom ako 30 dní pred znížením ceny alebo v období od začiatku predaja alebo poskytovania tovaru, ak obchodník predával alebo poskytol tovar v období kratšom ako 30 dní pred znížením ceny.

Obchodník však môže v prípade postupného znižovania ceny uviesť ako predchádzajúcu cenu pôvodnú cenu pred prvým znížením ceny vždy bez ohľadu na čas predaja alebo poskytnutia tovaru.

Alternatívne riešenie sporov

Nový spôsob ukončenia alternatívneho riešenia sporov

Nový zákon by mal zaviesť nový spôsob ukončenia alternatívneho riešenia sporov (ďalej len „ARS“). Nový zákon totiž v porovnaní s platnou právnou úpravou umožňuje ukončiť alternatívne riešenie sporov aj na základe oznámenia jednej zo strán, že spor bol vyriešený, avšak až po márnom uplynutí lehoty na vznesenie námietky druhou stranou.

Táto forma ukončenia bude relevantná v prípade, ak dôjde k

SK Legal Alert

September 2022

Weinhold Legal

vyriešení sporu na základe dohody medzi obchodníkom a spotrebiteľom mimo režimu alternatívneho riešenia sporov.

Stanovisko odborne spôsobilej osoby

V rámci ARS sa rovnako navrhuje aj možnosť účastníka sporu zabezpečiť si v prípade sporu vyplývajúceho zo zodpovednosti za vady stanovisko odborne spôsobilej osoby k vecným otázkam, ktoré môžu mať zásadný význam pre vyriešenie sporu, ale presahujú kompetencie subjektu alternatívneho riešenia sporov.

Odmietnutie šikanózných návrhov

Subjekt ARS (napr. Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb, Slovenská obchodná inšpekcia alebo právnická osoba zapísaná v zozname subjektov alternatívneho riešenia sporov) má mať podľa nového zákona možnosť odmietnuť šikanózný návrh spotrebiteľa na alternatívne riešenie sporu. Šikanózný návrh je pritom v novom zákone definovaný ako opakovaný návrh, ktorý bol subjektom alternatívneho riešenia sporov už najmenej dvakrát zamietnutý a ktorý neobsahuje žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iný postup ako zamietnutie návrhu.

Sankcie

Možnosť zníženia sankcie

Možnosť zníženia sankcie o polovicu má byť zavedená v prípade, že dohliadaná osoba medzi začatím konania o porušení povinnosti a vydaním rozhodnutia o uložení pokuty preukáže, že porušenie povinnosti ukončila a ak zároveň táto osoba vykonala nápravu v prospech spotrebiteľov, ktorí boli porušením povinnosti poškodení alebo ktorých práva alebo oprávnené záujmy boli inak dotknuté. Podmienka vykonania nápravy však platí iba v prípade, ak povaha porušenia povinnosti umožňuje, aby bola vykonaná.

Orgán dohľadu nie je povinný skúmať uvedené skutočnosti. Je predovšetkým v záujme samotnej dohliadanej osoby, aby ich preukázala.

Ukladanie sankcií v závislosti od obratu obchodníka

Nový zákon okrem možnosti zníženia sankcie o polovicu navrhuje aj uloženie sankcií v závislosti od obratu obchodníka. Horná hranica sadzby pokuty by sa mala zmeniť na percentuálnu hranicu určenú podľa obratu dohliadanej osoby, maximálny strop pokuty by však mal zostať určený pevnou sumou (napr. pokuta vo výške od 1.000 EUR do 1 % obratu za predchádzajúce obdobie, maximálne však do výšky 100.000 EUR).

Zmeny v Občianskom zákonníku

Občiansky zákonník by mal byť schválením a nadobudnutím účinnosti nového zákona aktualizovaný pre digitálnu éru. Má obsahovať definíciu veci s digitálnymi prvkami, t.j. akejkoľvek veci, ktorá obsahuje digitálny obsah alebo digitálnu službu alebo je s digitálnym obsahom alebo digitálnou službou spojená takým spôsobom, že ich absencia by bránila tomu, aby vec plnila svoje funkcie. Príkladom takto definovanej digitálnej veci sú smart televízie a smart telefóny.

Digitálny obsah by mal byť v Občianskom zákonníku definovaný ako údaje, ktoré sa vytvárajú a dodávajú v digitálnej forme.

Digitálna služba by zas mala byť definovaná ako služba, ktorá umožňuje vytvárať, spracúvať alebo uchovávať údaje v digitálnej forme alebo mať k takýmto údajom prístup, alebo ktorá umožňuje výmenu alebo akúkoľvek interakciu údajov v digitálnej forme, ktoré nahrávajú alebo vytvárajú užívateľia služby.

SK Legal Alert

September 2022

Weinhold Legal

Novým zákonom má taktiež dôjsť k vyňatiu úpravy zodpovednosti za vady tovaru zo zákona o ochrane spotrebiteľa a ponechanie tejto úpravy len v Občianskom zákonníku.

○ ○ ○

Okrem zmien vo vyššie uvedených oblastiach by nový zákon mal rušiť aj niektoré povinnosti a ustanovenia, napríklad:

- ▶ povinnosť vypracovať znalecký posudok v prípade reklamácií výrobkov;
- ▶ povinnosť poskytnúť potvrdenie o prijatí a potvrdenie o vybavení reklamácie;
- ▶ ustanovenia zakazujúce ukladať spotrebiteľom povinnosti bez právneho dôvodu;
- ▶ ustanovenia zakazujúce odmietnuť predaj vystaveného výrobku alebo poskytnutie služby, ktorá je v prevádzkových možnostiach obchodníka.

Informácie uvedené v tomto bulletine sú prezentované na základe nášho najlepšieho presvedčenia a poznatkov získaných v čase, keď bol tento text daný do tlače. Avšak konkrétne informácie vzťahujúce sa k témam uvedeným v tomto bulletine by mali byť konzultované skôr, než na ich základe bude urobené akékoľvek rozhodnutie.

Informácie uvedené v tomto bulletine súčasne nemožno chápať ako vyčerpávajúci popis relevantnej problematiky a všetkých možných dôsledkov. Ďalej si dovoľujeme poznamenať, že na niektoré záležitosti uvádzané v tomto bulletine môžu existovať rôzne právne názory. Je teda možné, že v budúcnosti prevládne iný právny názor, ako ten, čo je uvedený v texte.

Za účelom získania ďalších informácií kontaktujte, prosím, partnera / manažéra, s ktorým ste zvyčajne v spojení, alebo nižšie uvedených advokátov tímu Weinhold.

Tomáš Čermák
Vedúci advokát
tomas.cermak@weinholdlegal.com

Karin Konečná
Advokát
karin.konecna@weinholdlegal.com